

Opera is de kunst van de synesthese. Een kunst gesitueerd *tussen* de diverse ervaringsgebieden van de geest. Een kunst die ontstaat als woorden, klanken en beelden samensmelten tot een illusionaire waarneming, voorbij de beperkingen van de afzonderlijke zintuigen.

Dit maakt de praktijk van de opera tot een *interdiscipline* - zij staat niet primair op zichzelf, maar juist *tussen* disciplines. In onze gemediatiseerde maatschappij kan de opera als interdiscipline een laboratorium zijn voor innovatie, ontmoeting en samenwerking tussen tal van kennisgebieden. Voor deze artistieke vorm van de verbondenheid zie ik een grote toekomst in onze samenleving.

Voor de operamaker zal de uitdaging er daarom uit bestaan niet slechts de eigen artistieke wereld te scheppen, maar deze wereld ook in het juiste contact met de werkelijkheid tot stand te brengen. Niet het eigene, maar het gemeenschappelijke moet opnieuw worden uitgevonden in de kunst. Met ieder nieuw werk zullen wij ons moeten afvragen op welke manier wij ons verbinden met de wereld om ons heen.

In 2024, vijftien jaar van nu, is de opera als genre opgehouden te bestaan. Hiermee bedoel ik dat een stabiel circuit voor de actuele opera, met een eigen publiek, eigen theaters en min of meer vastomlijnde artistieke kaders, voor zover deze nu nog bestaan dan geheel verdwenen zullen zijn. De opera zal als vorm exploderen en een wereld aan verschijningsvormen gaan aannemen.

Op internet creëren wij opera tussen het hier en daar, het toen en nu, het voortdurende en kortstondige. Een datastream verbindt de verhalen en klanken van musici over de hele wereld. Een muzikaal theater van interculturele ontmoetingen die plaatsvinden tussen overal en nergens.

Voor interactieve games ontwerpen wij een virtuele ruimte waarin de bespelers zich vrij bewegen door scènes in klank, licht en woorden. De bespeler wordt zelf de held van een opera die hij mede creert. Een publiek wordt tegelijkertijd toeschouwer van elkaar en performer voor elkaar in een voorstelling die zichzelf van moment tot moment opnieuw uitvindt.

Tijdens oud & nieuw op het Damplein in Amsterdam, omgeven door de extatische klanken van housemuziek, mengen honderden operazangers zich onder de mensenmassa, waar zij als engelen hun aria's ten gehore brengen - duwend, hangend, dansend en zwevend tussen de mensen.

En in de theaters komen de mensen om uit te rusten. In de geborgenheid van het rode pluche luisteren wij naar de zacht wegstervende klanken van een aria uit 'La Traviata'...

Paul Oomen op 6 november 2009 te Utrecht